

Kansrijke aanpakken voor het vergroten van ouderbetrokkenheid

18 juni 2022, 10.50 – 11.30

Eva Naaijken, auteur en schoolleider
Alan Turingschool

Noëlle Pameijer, auteur, kinderpsycholoog
stichting Elan en SWV Unita

Doelen, na deze presentatie weet je ...

1. Waarom ouderbetrokkenheid kansrijk is
2. Hoe ouderbetrokkenheid in de basis theoretisch is onderbouwd én praktisch is vorm te geven
3. Welke richtlijnen houvast bieden in lastige gesprekken met ouders, theoretisch én in de praktijk

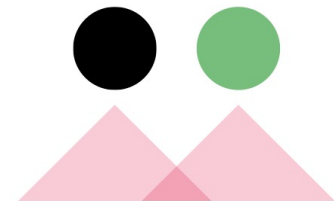
Noëlle: theorie en meer algemeen vanuit ouderperspectief

Eva: vertaling naar de praktijk en effecten daarvan

Betrekken van Ouders

*Kansrijke aanpakken
voor het vergroten van
ouderbetrokkenheid*

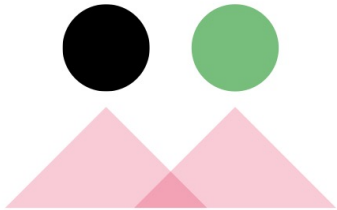
Tijana Breuer / Sanne van Weten / Bas Aarts / Babs Jacobs / Inge de Wolf
Universiteit Maastricht

1. Waarom ouderbetrokkenheid?

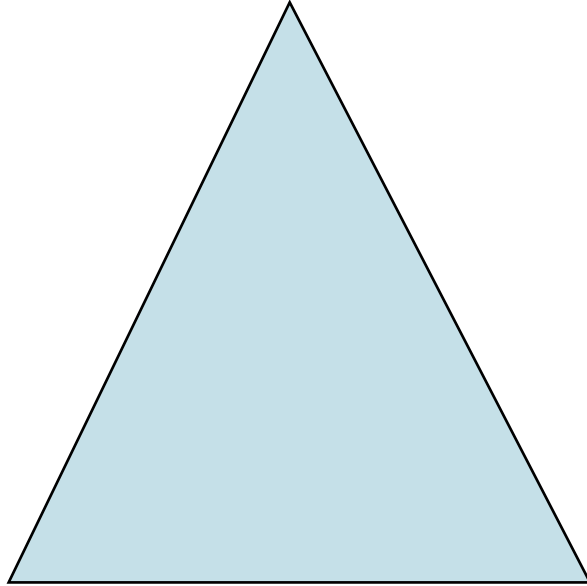

**Betrekken
van
Ouders**

*Kansrijke aanpakken
voor het vergroten van
ouderbetrokkenheid*

Tijana Beuer / Sanne van Wetten / Bas Aarts / Babs Jacobs / Inge de Wolf
Universiteit Maastricht

Toolkit Beuer, van Wetten,
Aarts, Jacobs & de Wolf (2021)

Effecten leerlingen?

- Hoger welbevinden
- Minder verzuim
- Beter leerprestaties
- Minder gedragsproblemen
- Ook in VO (De Vries, 2020)

Voor ouders?

Grotere
tevredenheid

Voor leraren?

Meer werkplezier
Meer welbevinden
(De Bruyckere, 2022)

Ouderbetrokkenheid en rol school (Beuer e.a., 2021)

Door ouders meer te **betrekken bij onderwijs** van hun kinderen kunnen scholen hun invloed substantieel verbreden, zowel op leren als op sociaal-emotionele gebied

Zoek steeds **verbinding** door actief en oprecht naar ouders te luisteren en je voordeel te doen met hun ideeën

Bouw en **behoud** gelijkwaardige samenwerkingsrelatie met ouders

Constructieve samenwerking met elkaar, leerlingen en ouders

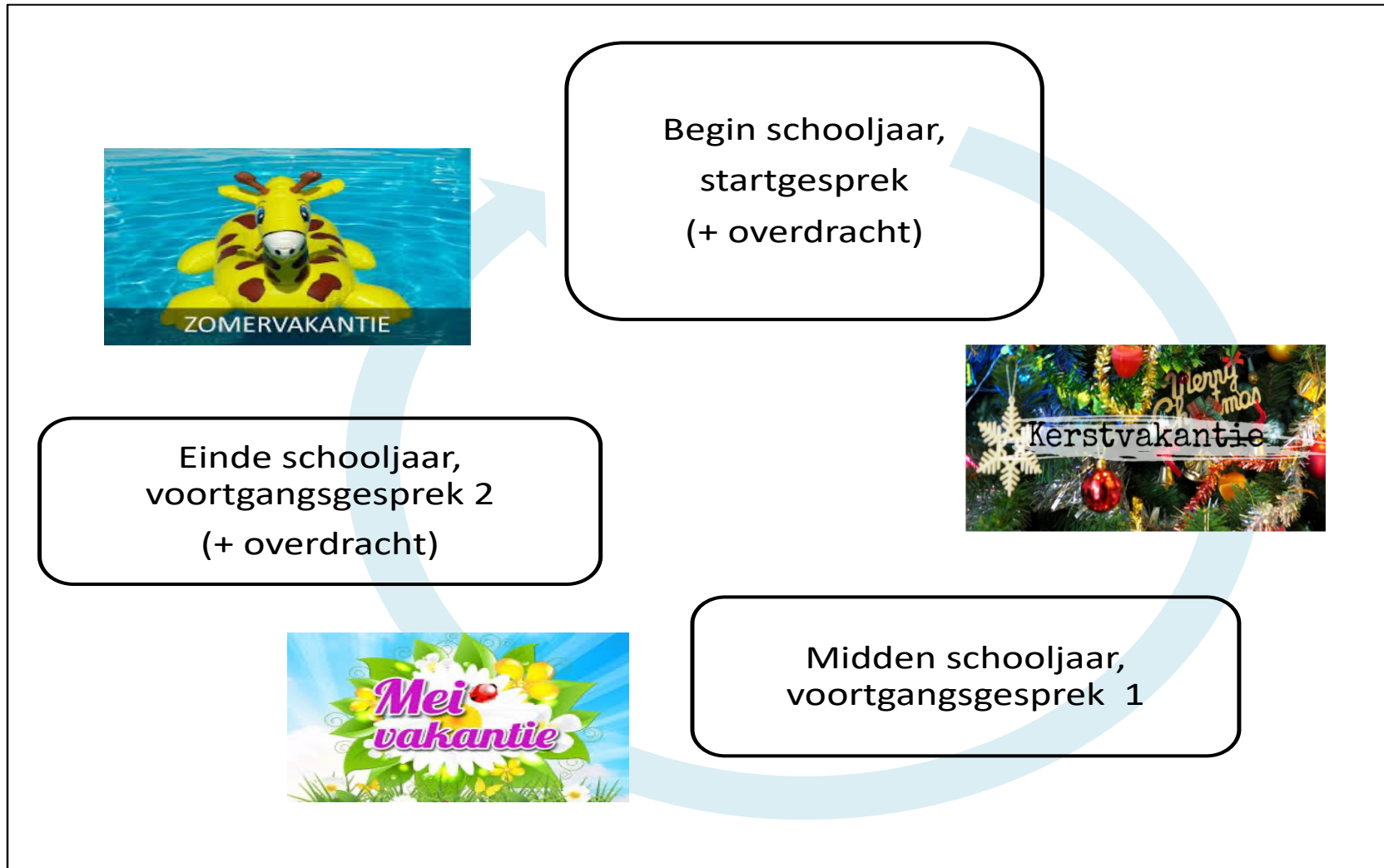

Samen puzzelen, ieder vanuit eigen rol: kader
Handelingsgericht werken in PO (Pameijer, 2017)
en VO (Pameijer e.a., 2012)

- Leraren, IB/ZC, directie zijn onderwijsprofessionals (keuze onderwijs)
- Ouders ervaringsdeskundigen (keuze opvoeding)
- Kinderen doen en denken mee
- Samen komen we tot nieuwe inzichten

2. Sterke basis: gewone gesprekken in schooljaar

Met plezier naar school (Pameijer, 2021)

Bespreek hoe ouders hun kind kunnen ondersteunen

(Marzano, 2011; Hattie, 2013; Mitchell, 2015), uitgewerkt in Pameijer, 2017; 2021)

1. Opvoeding

- Op tijd naar bed, gezond eten, op tijd op school, geen verzuim, thuis 'verder leren'
- Beleid TV en computer, lezen, bibliotheek e.d.
- **Achter school staan, aanpak leraar ondersteunen naar kind**
- **Compliment geven (dan weet school dat ze goed bezig zijn)**

2. Betrokkenheid van ouders bij school

- Belangstelling tonen, goed gedrag op school waarderen
- Thuis gewenst gedrag extra oefenen
- Komen op gesprek op school, **meedenken bij aanpak kind**

3. Verwachtingen van ouders: hoog maar realistisch

Drie gesprekken in de basis (niveau 1)

- 1. Start:** Hoe eerder samenwerken, hoe beter. Goede start = goud waard! Kennismaken, informatie delen, vooruit kijken, afspraken schooljaar
- 2. Voortgang:** terugblik, elkaar informeren, zitten we nog op koers, vooruitblik
- 3. Eind:** afronden en overdracht volgend schooljaar

Tips HGW: zoals hoe ouders uitnodigen?

Tips 'Met plezier naar school':
zoals hoe voorbereiden?

Twée aandachtspunten in alle gesprekken (ouders als buddy's, Dekker & Aanen, 2022)

1. We hebben gemeenschappelijk belang: dat het goed gaat met leerling/kind!

2. We denken met elkaar mee, zonder op elkaars stoel te zitten. Degene die het aangaat, die beslist of de tip past.

Het leren van de leerling is de sleutel tot ouderbetrokkenheid

- Als team bouw je samen vaste ritmes en routines op waarmee je educatief partnerschap planmatig vormgeeft (Naaijken & Bootsma, 2022)
- Educatief partnerschap is niet alleen het uitvoeren van activiteiten, het gaat vooral om een open houding van medewerkers richting ouders
- Zorg dat er voldoende ruimte overblijft voor regelmatig informeel contact

3 jun. 2022

Groep 6

Deze week hebben de leerlingen van groep 6 een bezoek gebracht aan het Rijksmuseum. We hebben door de tuinen gewandeld en hebben gekeken hoe planten en bloemen terugkomen in de architectuur van het gebouw en de ruimtes daaromheen. We hebben in het museum een aantal schilderijen bekeken en zijn het bezoek geëindigd in het atelier. Hier hebben de leerlingen een bloem uit de tuin nagetekend.

Soeplunch

Op 6 juli 2022 organiseren we tussen 12.30 uur en 13.30 uur een soeplunch op het plein van de Alan Turingschool. Alle ouders zijn van harte uitgenodigd om samen met hun kind(eren) soep te eten. Het leuke is dat de soep wordt gemaakt door ouders.

We hebben dit jaar ook allerlei partners uit de wijk uitgenodigd om hun zomerprogramma's kenbaar te maken. **Het enige wat nog ontbreekt is muziek!** Kunt u daar iets in betekenen neem dan even contact op met Eva Naaijken via Social Schools of mail: E.naijken@askoscholen.nl

Groep 5

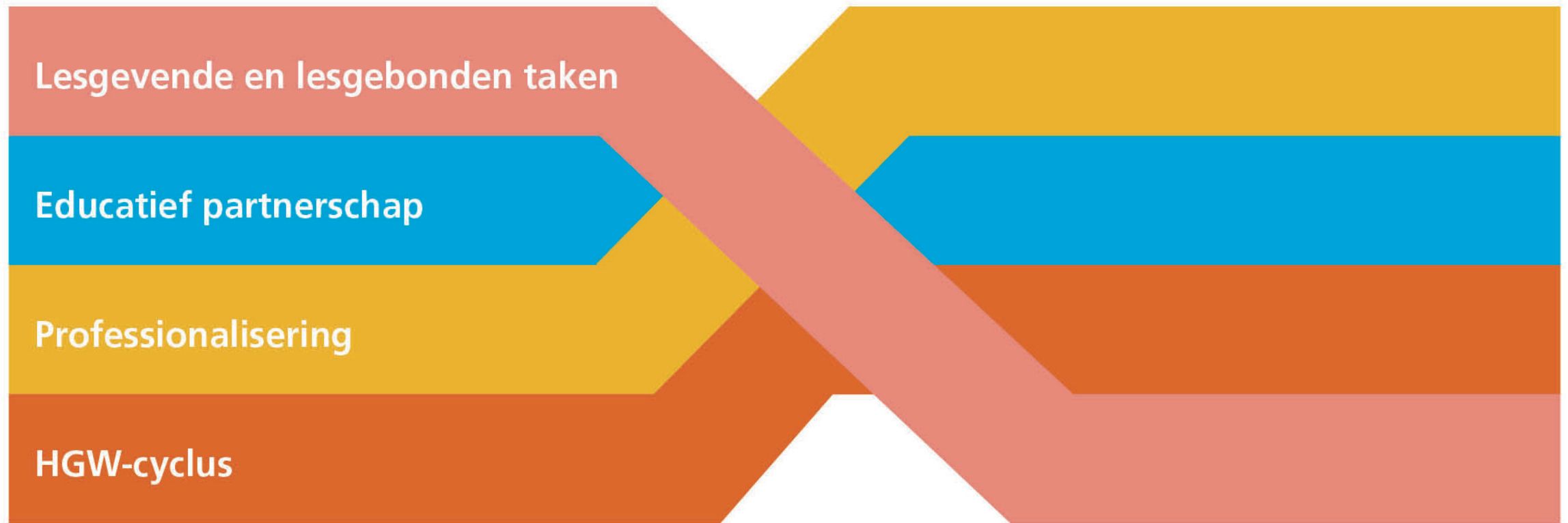
De leerlingen van groep 5 gaan één keer per week schoolzwemmen en ze hebben één keer per week gym. Ze genieten dan ook dubbel tijdens de gymles met meester Thijs (vrijdag).

Schoolbrede aanpak

Denk erover na hoe je de ouders van jouw school het beste kunt bereiken en/of informeren?

Leg uit waar je als team voor staat en wat je doet om daar te komen.

Borg de kwaliteit ervan.

Zorg voor ritmes en routines

Zorg voor duidelijkheid en maak het de leraar makkelijk.

Verwachtingenmanagement

Leg uit en laat zien wat je doet

Informatie voor ouders/verzorgers

Beste ouders/ verzorgers,

U heeft het eerste rapport van uw zoon/dochter ontvangen. Daarom willen wij graag met u en uw zoon/dochter in gesprek.

Dit gesprek bestaat uit twee delen:

1. U en uw zoon/dochter mogen vertellen:

- Wat er al heel erg goed gaat op school.
- Waar hij/zij de komende periode aan gaat werken.
- Wat uw beeld is als ouder/verzorger over de ontwikkeling van uw zoon/dochter.
- Waar u trots en tevreden over bent.

2. Informatie van de groepsleraar:

- De groepsleraar vertelt kort hoe hij/zij aankijkt tegen de ontwikkeling van uw zoon/dochter op school.

Het gesprek zal ongeveer 10 minuten duren.

Wij hopen dat u (bij voorkeur beide ouders) samen met uw zoon/dochter aanwezig kunt zijn.

Met vriendelijke groet, namens het team van de Alan Turingschool,

Eva Naaijken, schoolleider.

Borg wat werkt

3. Aandachtspunten speciale (lastige) gesprekken (niveau 2 en 3), uitgewerkt in folders en poster (5 talen)

1. Elk speciaal gesprek heeft doelen
2. Kind doet mee aan speciaal gesprek
3. Positieve komt aan bod (waardering voor elkaar)
4. Gedrag kind kan op school anders zijn dan thuis
5. Eerst samen brainstormen, dan pas aan de slag
6. Het gaat om behoeften; wie heeft wat nodig?
7. Route biedt houvast (driehoek)
8. Noteer afspraken

1. Elk gesprek heeft doelen.
Wie heeft welke vraag en
wie kan die beantwoorden?
Is er een beslissing die we
moeten nemen en wie
neemt die?

2. Kind doet mee aan een
speciaal gesprek.
Wat wil kind vertellen en wat
wil hij/zij vragen?

Leerlingen betrekken

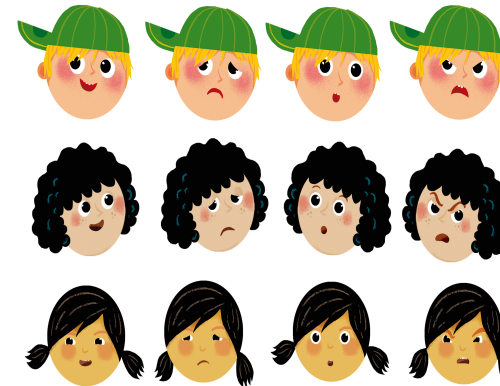

- Internationaal Verdrag Rechten Kind (2014, artikel 12)
- Leerlingen hebben unieke kennis (Van Aken, 2006)
- Voorbereiding: wat voor soort gesprek en waarom (doel), welke vragen? (Delfos, 2010)
- Bewaak privacy en hou het positief (Colpin, 2011)
- Meedoen in analyse, doelen formuleren & oplossingen zoeken (tekenen)
- Geef leerling grip: wat bespreek je met wie, waarom, wanneer, hoe?
- Vraag kind om feedback (tops & tips)!

3. Positieve komt aan bod.
Talenten en interesses leraar, kind
en ouders (onderwijs
ondersteunen, slide 9). Wat gaat
al goed; wat lukt wel?

4. Gedrag kind kan op school
anders zijn dan thuis. We
hoeven elkaar niet te
overtuigen. Wat gaat op
school en thuis al goed en wat
kan/moet beter?

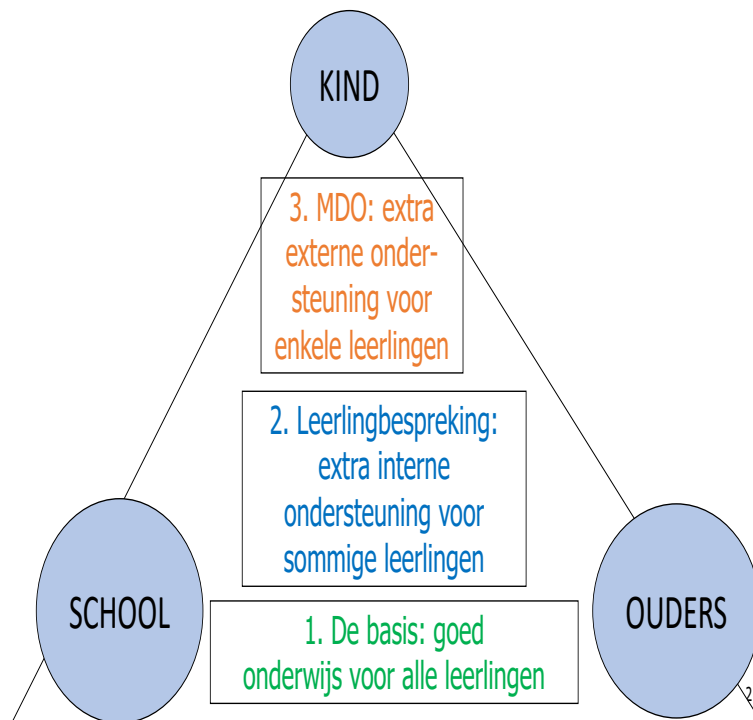
5. Eerst samen brainstormen, dan pas aan de slag. Hoe komt het dat sommige dingen al lukken en andere nog niet? Wat betekent dit voor doelen?

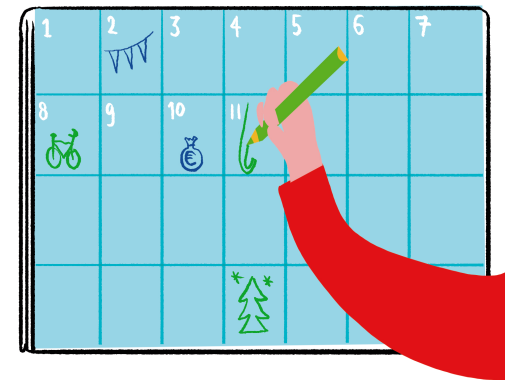
6. Het gaat om behoeften (Greene, 2014): wie heeft wat nodig om doel te halen? Kind heeft onderwijs- en opvoedingsbehoeften. Leraren en ouders hebben ondersteuningsbehoeften.

7. School-eigen route biedt houvast: waar zitten we nu en wat is volgende stap?

8. Noteer afspraken. Wie doet wat, waarom, wanneer en hoe? Wanneer checken we of het lukt met de afspraken?

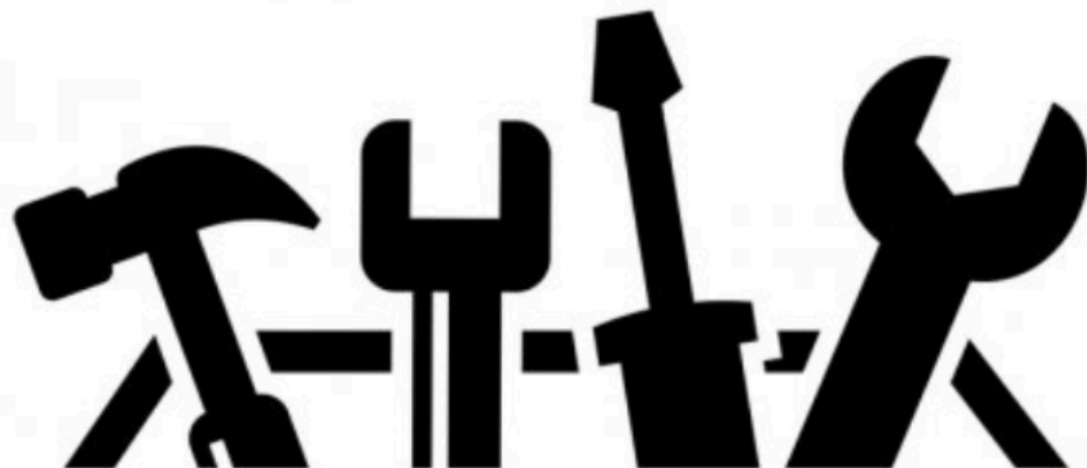

Angst voor speciale gesprekken

“Het is toch niet te geloven. Ze mailde mij om half elf en toen begin van de middag nog een keer waarom ik nog niet had gereageerd. Alsof ik onder leestijd daar tijd voor heb. En de inhoud van die mail, nou daar kreeg ik echt slapeloze nachten van!”

Ook omgaan met ouders moet je leren

Individuele interventies voor 1-5% van de leerlingen

Doelgroepinterventies voor 5-10% van de leerlingen

Effectieve aanpakken voor 80-90% van de leerlingen

Professionalisering en
vervolgcoaching

Rol van de schoolleider

Uw reactie gisteren via SocialSchools vinden wij niet respectvol...

Bereid je als leraar altijd goed voor op speciale gesprekken

- Nodig ouders uit voor het gesprek
- Zorg ervoor dat er voorafgaand aan het gesprek geen verrassingen zijn (wie zitten er bijvoorbeeld aan tafel?)
- Richt je op één doel
- Spreek waardering voor elkaar uit
- Kom niet te snel tot een conclusie, ga eerst samen op onderzoek uit
- Durf je als leraar kwetsbaar op te stellen, wees eerlijk
- leg de afspraken goed vast en maak een vervolgspraak

De school als werkplaats (Naaijken & Bootsma, 2022) www.enigmaonderwijs.nl

HGW: samenwerken aan schoolsucces (Pameijer, 2017; Pameijer e.a., 2012)

Met plezier naar school (Pameijer, 2021) www.hgw-noelle-pameijer.nl

<https://kennis.nponderwijs.nl/noelle-pameijer>

De Bruyckere (2022), www.theeconomyofmeaning.com/2022/03/09/what-can-you-do-for-the-well-being-of-teachers

Dekker & Aanen (2022). Buddy draagt bij aan goede samenwerking met school (CHE)